



ÍNDEX DE L'EXPEDIENT DE CANVI DE DENOMINACIÓ DE L'ENTITAT I DEL NUCLI DE POBLACIÓ SAURÍ, QUE PASSEN A DENOMINAR-SE SEURÍ

Número	Descripció del document	Data/es	Pàgina
1	Decret d'alcaldia sobre l'inici de l'expedient	27.05.2024	2-7
2	Informe justificatiu del canvi de nom	Any 2023	8-28
3	Certificat sobre el resultat de la informació pública de l'expedient	29.07.2024	29
4	Dictamen de l'Institut d'Estudis Catalans	18.10.2024	30-31
5	Certificat sobre l'aprovació definitiva pel Ple de l'Ajuntament de Sort del canvi de nom	07.11.2024	32
6	Tramesa de còpia de l'expedient a la Direcció General d'Administració Local	07.11.2024	33-34
7	Comunicació de l'anotació del canvi de denominació en el Registre del sector públic local de Catalunya	21.11.2024	35



DECRET D'ALCALDIA

Expedient núm.: 436/2024

Resolució amb número i data establerts al marge

Procediment: Alteració de la Denominació d'un Municipi

FETS I FONAMENTS DE DRET

Atès que existeix voluntat dels veïns del nucli de Saurí del municipi de Sort, acreditada mitjançant instància de l'Associació Veïnal de Seurí, amb NIF G25793142, data 18/02/2022 i núm. de registre ENTRA-2022-348, perquè la toponímia oficial del nom del nucli passi a ser Seurí,

Atès que l'Ajuntament de Sort va encarregar a la senyora Núria Garcia Quera, com a especialista en toponímia, un informe justificatiu del canvi de toponímia, d'acord amb les conclusions del qual

- des que en tenen record, tots els habitants de Seurí han pronunciat el nom del poble en E (*Seurí*) i no en A (*Saurí*), motiu pel qual es senten identificats amb la forma *Seurí*
- que no s'han trobat al Pallars cap cas de topònim amb vocal pretònica o tònica que s'escrigui en A i es pronuncii en E; en aquests casos, l'escriptura i la pronúncia sempre coincideixen, com seria el cas de *Llausanes*, pronunciat en A, o bé *Meneurí*, *Bernuí*, *Llessuí*, pronunciat en E
- que en pallarès no hi ha vocals neutres com és el cas del català oriental i aquesta variant dialectal només compta amb cinc vocals tòniques; el fet que en català oriental la E de *Seurí* sigui neutra i es pronuncii com A és un dels possibles factors que poden haver provocat el canvi d'E en A en moltes ocasions, ja que aquest és un motiu comú que genera dubtes ortogràfics, i per aquest mateix motiu, i per defensar la parla que ens és pròpia i que es troba en greu situació de retrocés es considera que cal protegir la pronúncia en E i, per tant, equiparar-hi l'escriptura
- que les darreres investigacions sobre toponímia qüestionen la teoria formulada per Joan Coromines sobre l'origen del nom del poble, que atribuïa la procedència a una localització mencionada en documents del segle IX i X en què apareix citada una "villa Savariense", a la qual Coromines atribueix origen germànic, així com els domus de Sant Vicens i Sant Esteve, que l'autor situa en l'actual Saurí Meneurí, mentre que les darreres investigacions, en canvi, atribueixen un origen del topònim Saurí/Seurí similar al de les poblacions del voltant, en una llengua proto-bascoide i posen en dubte que la

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WWZWLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 1 de 27





“villa Savariense” mencionada es situï realment a Seurí i, en tot cas, diversos documents antics que es troben en mans de veïns i veïnes de Seurí i en diferents fonts documentals apareix el poble escrit en E

Atès que els articles 30 a 34 del Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, aprovat per Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, regula el procediment de canvi de denominació de municipis o de nuclis del seu terme municipal,

Atès que d'acord amb l'article 14, denominació, punt segon, del Decret 139/2007, de 26 de juny, pel qual es regulen la denominació, els símbols i el registre d'ens locals de Catalunya, el procediment per a la deeterminació i per al canvi de denominació de les entitats i dels nuclis de població s'inicia per un decret de l'alcaldia, amb la redacció prèvia d'una memòria que justiqui la proposta,

RESOLUCIÓ

1. Aprovar la iniciació i la tramitació del procediment per al canvi de denominació actual del nucli de Saurí, que passaria a denominar-se Seurí
2. Sotmetre a informació pública per termini de trenta dies el present acord i l'expedient de canvi de denominació del municipi, mitjançant anunci publicat en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, el Butlletí Oficial de la Província i el tauler d'anuncis de l'Ajuntament
3. Realitzar quantes actuacions siguin necessàries per a l'execució del present acord i seguir el procediment establert

DOCUMENT SIGNAT ELECTRÒNICAMENT

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WWZWLP033ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 2 de 27





Expedient núm.: 436/2024

Informe de Secretaria

Procediment: Alteració de la Denominació d'un Municipi

Tipus d'Informe: Esborrany ☐ Provisional ☐ Definitiu ☒

INFORME DE SECRETARIA

D'acord amb l'ordenat per l'Alcaldia mitjançant Provisió de data 14 / de maig / 2024 i en compliment d'allò que s'ha fixat en l'article 3.3 a) del Reial decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional emeto el següent,

INFORME

PRIMER. El nom oficial dels municipis de Catalunya és el que figura inscrit en el Registre d'ens locals de Catalunya.

La denominació d'un municipi només pot canviar-se si així ho acorda el seu Ajuntament i per mitjà del procediment establert per l'article 31 del Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya aprovat per Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril.

El Govern de la Generalitat, a proposta del conseller o consellera de Governació i relacions Institucionals, també pot proposar als municipis les rectificacions de nom que consideri convenients.

SEGON. La Legislació aplicable és la següent:

— Els articles 30 a 34 del Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya aprovat per Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril.

— Els articles 1 a 4 del Decret 139/2007, de 26 de juny, pel qual es regulen la denominació, els símbols i el Registre d'ens locals de Catalunya.

— L'article 14 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local.

TERCER. L'Institut d'Estudis Catalans ha de prestar als Ajuntaments interessats que ho sol·licitin en cada cas l'assistència i la col·laboració necessàries amb la finalitat d'elaborar la proposta de nova denominació.

QUART. Els municipis poden anteposar al seu nom el títol de vila si tenen més de cinc mil habitants i el de ciutat si tenen més de vint mil. L'adopció o la modificació del tractament ha de ser acordada per l'ajuntament, el qual ha de donar trasllat a Departament de Governació i

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WWZWLP033ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 3 de 27





Relacions Institucionals.

Sense que obsti el que disposa el paràgraf anterior, els municipis mantenen els títols i els honors que els hagin estat reconeguts.

CINQUÈ. El procediment per dur a terme el canvi de denominació d'un municipi és el següent:

A. Una vegada iniciat l'expedient per al canvi de denominació, ha d'obrir-se informació pública per un termini mínim de trenta dies, mitjançant anunci publicat en el *en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, en el *Butlletí Oficial de la Província* i exposar-se en el tauler d'anuncis de l'Ajuntament, perquè els particulars o entitats que es considerin perjudicades puguin presentar les al·legacions, observacions o reclamacions que estimin pertinents.

Així mateix, estarà a la disposició dels interessats a la seu electrònica d'aquest Ajuntament [<http://sort.eadministracio.cat>].

B. Informades les al·legacions presentades, l'acord de canvi de denominació del municipi ha de ser adoptat pel Ple de l'Ajuntament, i requereix el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la Corporació.

C. L'acord municipal ha de ser remès al departament competent en matèria d'Administració local, tal com s'estableix en l'article 31.2 del Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya aprovat per Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril.

Si la nova denominació acordada per l'Ajuntament fos susceptible de ser confosa amb la d'un altre municipi, o contingués incorreccions lingüístiques, o no s'ajustés a la toponímia catalana, correspon al Govern, a proposta del departament competent en matèria d'Administració local, la resolució definitiva sobre el canvi de nom, prèvia audiència del municipi interessat. A tals efectes, el departament podria sol·licitar l'informe de l'Institut d'Estudis Catalans.

Si en el termini de tres mesos el Govern de la Generalitat no formulés oposició, l'acord municipal ha de considerar-se com a definitiu i executiu.

D. Els canvis de denominació dels municipis han de ser anotats en el registre que a aquest efecte ha de portar el Departament de Governació i Relacions Institucionals i seran publicats en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Així mateix, aquests canvis han de comunicar-se a l'Administració de l'Estat a l'efecte de l'anotació en el registre general i de la publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WWZWLP033ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 4 de 27





Així mateix, estarà a la disposició dels interessats a la seu electrònica d'aquest Ajuntament [adreça <https://http://sort.eadministracio.cat>].

Vist quant antecedeix i de conformitat amb allò que s'ha fixat en l'article 175 del Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals aprovat per Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, el que subscriu eleva la següent proposta de resolució:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

PRIMER. Aprovar la iniciació i la tramitació del procediment per al canvi de denominació actual d'aquest Municipi, que passaria a denominar-se Seurí; tot això motivat per:

- Des de que en tenen record, tots els habitants de Seurí, han pronunciat el nom del poble en E i no en A. és per aquest motiu que ens sentim identificats amb la forma Seurí.
- Que no hem trobat al Pallars cap cas de topònim amb vocal pretònica o tònica que s'escriu en A i es pronuncii en E. En aquests casos, l'escriptura i la pronúncia sempre coincideixen. Seria el cas de Llausanes, pronunciat en A o Meneurí, Bernui, Llessui, pronunciat en E.
- Que en pallarès no tenim vocals neutres com és el cas del català oriental; només tenim cinc vocals tòniques. El fet que en català oriental, la E de Seurí sigui neutra i es pronuncii com [a] és un dels possibles factors que poden haver provocat el canvi de E a A en moltes ocasions, ja que aquest és un motiu comú que genera dubtes ortogràfics. Per aquest mateix motiu, i per defensar la parla que ens és pròpia i que es troba en greu situació de retrocés, considerem que cal protegir la pronúncia en E i, per tant, equiparar-hi l'escriptura.
- Que les darreres investigacions sobre toponímia qüestionen la teoria formulada per Joan Coromines sobre l'origen del nom del poble, que atribuïa la procedència a una localització mencionada en documents del segle IX i X. En aquests documents apareix citada una "villa Savariense", del qual Coromines atribueix origen germànic, així com els domus de Sant Vicens i Sant Esteve, que l'autor situa a l'actual Seurí i Meneurí. Les darreres investigacions, en canvi, atribueixen un origen del topònim Saurí/Seurí similar al de les poblacions del voltant, en una llengua proto-bascoide i posen en dubtes que la "villa Savariense" mencionada es situï realment a Seurí. També cal tenir en compte que al Pallars Jussà, a prop de Talarn, es va localitzar el despoblat de Sant Esteve de Sabarís. El fet que a Meneurí existeixi Sant Esteve fou un dels arguments utilitzats per Joan Coromines per situar Savarís a Seurí. Que en diversos documents antics que es troben en mans de veïns i veïnes de Seurí, i en diferents fonts documentals apareix el nom del poble escrit en E.

SEGON. Sotmetre a informació pública per termini de trenta dies el present Acord i l'expedient de canvi de denominació del Municipi, mitjançant anunci publicat en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, en el *Butlletí Oficial de la Província* i exposar-se en el tauler d'anuncis de l'Ajuntament.

Així mateix, estarà a la disposició dels interessats a la seu electrònica d'aquest Ajuntament [http://sort.eadministracio.cat].

DECRET
Número: 2024-0100
Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WWZWLP033ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 5 de 27





TERCER. Facultar a Alcalde per a la realització de quantes actuacions siguin necessàries per a l'execució del present acord i seguir el procediment establert.

DOCUMENT SIGNAT ELECTRÒNICAMENT

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WWZWLP033ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 6 de 27



Informe justificatiu de canvi de
nomenclatura oficial

De Saurí a Seurí

Pallars Sobirà

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Seurí

El bells Cam
es multipliquen
allà on creieu
que s'acaba
la Carretera

Codi Validació: 6WWZWLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublica Gestiona | Pàgina 7 de 27

Encarregat per

AJUNTAMENT DE SORT

Redactat per

NÚRIA GARCIA-QUERA

Any 2023



Sumari

1. Precedents	2
2. Argumentari justificatiu del canvi de nom	3
2.1 Pronúncia genuïna actual	4
2.2 Documentació antiga	6
2.2.1 Els primers testimonis documentals	6
2.2.2 L'equívoc de <i>Savarís</i>	6
2.3 Context dialectal i toponímic	15
2.3.1 Inici en <i>Se-</i>	15
2.3.2 Vocal pretònica <i>Seu-e-rui</i>	16
2.3.3 Terminació amb el diftong <i>-ui</i>	16
2.4 Altres arguments.....	17
3. Conclusió	18
4. Bibliografia	19

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6MWZVLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sot.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 8 de 27



1. Precedents

El **18 de febrer de l'any 2022** l'**Associació Veïnal de Seurí** presenta una instància genèrica a l'Ajuntament de Sort en la qual exposen que

«un grup de veïns/veïnes de Seurí i persones nascudes al poble han recollit en un manifest una sèrie d'arguments i motius pels quals consideren que s'hauria de canviar la toponímia oficial del nom del poble, passant de l'actual *Saurí* a *Seurí*».

A més d'adjuntar l'argumentari signat pel veïnat, sol·liciten que

«l'Ajuntament iniciï els tràmits pertinents per a la modificació del topònim *Saurí* per *Seurí* davant la Comissió de Toponímia de la Generalitat de Catalunya».

El **21 de març del mateix any** l'**Ajuntament de Sort** em fa saber que està interessat en iniciar el procediment per al canvi del nom oficial d'un dels pobles del seu municipi, *Saurí* per *Seurí*, i m'encarreguen que redacti un informe favorable a aquest canvi.

En l'acceptació de l'encàrrec tinc en compte les següents consideracions:

Primera. Segons la [Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat de 2003 \(UNESCO\)](#) el Patrimoni Immaterial «es transmet de generació en generació, és recreat constantment per les comunitats i els grups en funció del seu entorn, la seva interacció amb la naturalesa i la seva història, els infon un sentiment d'identitat i continuïtat i contribueix, per tant, a promoure el respecte de la diversitat cultural i la creativitat humana». Aquest patrimoni es manifesta en particular en les «tradicions i expressions orals». És per aquest motiu, doncs, que **la toponímia es considera un Patrimoni Immaterial de la Humanitat que cal salvaguardar com a llegat lingüístic i cultural dels nostres avantpassats**.

Segona. La Comissió de Toponímia de Catalunya és l'òrgan d'assessorament, consulta i proposta en matèria de fixació oficial dels topònims de Catalunya, regulada pel [DECRET 133/2020, de 17 de novembre](#) (DOGC 8275, de 19 de novembre de 2020), sobre l'establiment i l'ús de la toponímia i sobre la Comissió de Toponímia.

Tercera. La Comissió de Toponímia de Catalunya, en el document sobre els [Criteris per a la toponímia d'àmbit municipal](#), considera que

«els noms propis de lloc tenen com a finalitat fonamental l'orientació geogràfica, la localització sobre el territori. Per aquest motiu, **els canvis de nom resulten socialment pertorbadors, perquè eliminen referents bàsics i perquè poden provocar confusions geogràfiques, per la qual cosa no és prudent ni aconsellable realitzar modificacions que no siguin estrictament obligades**» (2006: 3).

A més, afegeix que

«**la forma ortogràfica dels topònims** –inclosos els noms dels municipis i dels nuclis de població (ciutats, viles, pobles i llogarrets)– **s'estableix a partir de la pronúncia genuïna actual i d'acord amb la documentació més antiga quan hi ha vacil·lacions gràfiques o dificultat per a determinar la forma correcta**, sobretot en els casos de neutralització fonètica» (2006: 4).

Quarta. Atenent als paràgrafs exposats i als coneixements adquirits en la Llicenciatura de Filologia Catalana, el Màster Interuniversitari d'Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes en la especialitat de Lingüística, i la tesi doctoral sobre els topònims dels pobles del Pallars Sobirà, crec que tinc suficients elements per a redactar un informe favorable al canvi de nom.

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WVZWLP033ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 9 de 27



2. Argumentari justificatiu del canvi de nom

L'argumentari justificatiu del canvi de nom de *Saurí* per *Seurí* es basa en el paràgraf exposat a l'apartat anterior i extret dels [Criteris per a la toponímia d'àmbit municipal](#) (CTC):

«la forma ortogràfica dels topònims –inclosos els noms dels municipis i dels nuclis de població (ciutats, viles, pobles i llogarrets)– s'estableix a partir de la pronúncia genuïna actual i d'acord amb la documentació més antiga quan hi ha vacil·lacions gràfiques o dificultat per a determinar la forma correcta, sobretot en els casos de neutralització fonètica» (2006: 4).

Considero que en el cas de *Saurí* no s'estan complint aquests criteris sobre l'establiment de la forma ortogràfica ja que:

1. La **pronúncia genuïna actual**, grafiada amb les extensions de l'Alfabet Fonètic Internacional, no és [sau'ri] o [səu'ri], sinó [seu'ri].
2. En la **documentació més antiga** de *Saurí* les primeres citacions són en *Se-*, de manera que la forma correcta seria *Seurí*.
3. Al Pallars Sobirà **no hi ha neutralització fonètica**.

Per tant, a continuació desenvoluparé els arguments en aquest ordre:

2.1 Pronúncia genuïna actual

2.2 Documentació antiga

2.3 Context dialectal i toponímic

2.4 Altres arguments

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6MWZWLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sot.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 10 de 27



2.1 Pronúncia genuïna actual

La pronúncia genuïna actual, com s'ha dit, és [seu'ri]. D'una banda així és com ho afirma el lingüista JOAN COROMINES a l'*Onomasticon Cataloniae* (a partir d'ara, ONCAT), concretament a l'entrada de «SAURÍ i SAVARÍS». Allà apunta que la pronúncia [seu'ri] ja la va anotar el filòleg i editor català Josep Maria de Casacuberta en el seu treball de camp de l'any 1920 i, també, el mateix Coromines en el treball de camp de l'any 1963:

«PRON.: **seurí**, **Casac.**, a Sort, 1920; en l'enq. que vaig fer en el llogaret mateix el 1963, **seurí** (i crec recordar que també alguns cops *saurí*)». (OnCat, 1997: vol. VII, 65)

Cal remarcar el fet que entre parèntesis Coromines utilitzi les expressions «crec recordar» i «alguns cops», ja que avala que la pronúncia en *Sa-* no és segura, i, en el cas que l'hagués sentit, seria tan sols «alguns cops».

D'altra banda, la transcripció del topònim en el [Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya](#), aprovat a l'ACORD GOV/74/2019, de 28 de maig, és com [seu'ri]:

Sort ['sɔrt]

En la documentació antiga *Saorte* (s. IX), probablement és d'origen preromà pirinenc.

Entitats de població

Altron [al'tron] *nucli*
Bastida de Sort, la
[la βas'tiða ðe 'sɔrt] *nucli*
Bernui [ber'nuj] *nucli*
Bressui [bre'suj] *nucli*
Castelviny [kas'teɫ'βinj] *nucli*
Enviny [am'βinj] *nucli*
Llarvén [laɾ'βen] *nucli*
Llessui [le'suj] *nucli*
Montardit de Baix
[muntar'ðid de 'βaʃ] *nucli*
Montardit de Dalt
[muntar'ðid de 'ðal] *nucli*
Olp ['olp] *nucli*
Pernui [peɾ'nuj] *nucli*
Pujalt [pu'ʒal] *nucli*
Saurí [seu'ri] *nucli* 
Sorre ['sore] *nucli*

Altres topònims

Agustí, Borda de' *edif.*
Alta, fita *cim*
Altars, collada dels *orogr.*

Boïgues, font de les *hidr.*
Boïgues, les *indr.*
Bolunya, Borda de *edif.*
Bonyente, pala del *orogr.*
Bosc, serrat del *serra*
Botja, Borda de *edif.*
Cabanès, pla de *orogr.*
Cabristà *cim*
Cabristà, font de *hidr.*
Campforçado *indr.*
Campolado *indr.*
Cardós, Borda de *edif.*
Cassant, font de *hidr.*
Castalona, tossal de *cim*
Cebrià, Borda de *edif.*
Cebrià, Borda de *edif.*
Clots, serrat dels *serra*
Collades, les *orogr.*
Collet, el *orogr.*
Collet, serrat del *serra*
Colomines, les *indr.*
Coma, tossalet de la *cim*
Coma d'Espòs, collada de la *orogr.*
Comamallera *orogr.*

Fener Dolent, font del *hidr.*
Feners, les *orogr.*
Fiteri, pala de *orogr.*
Fontalada, clot de *orogr.*
Fontanals, serra dels *serra*
Font Grossa, costes de la *orogr.*
Forques, collada de les *orogr.*
Francesca, Borda de *edif.*
Galta, Borda de *edif.*
Gargalla, la *indr.*
Graller, lo *indr.*
Grossa, font *hidr.*
Guisarda, Borda de *edif.*
Julià, Borda de *edif.*
Libeto *indr.*
Llarvén, muntanya de *indr.*
Llesca, la *orogr.*
Llessui, bago de *indr.*
Llobatera, coma *orogr.*
Mainera, estanys de la *hidr.*
Mainera, estany gran de la *hidr.*
Mainera, estany xic de la *hidr.*
Mainera, pala de la *orogr.*
Mainera, pic de la *cim*

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WV2WLP033ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 11 de 27

Finalment, [seu'ri] és la pronúncia que vaig anotar en dues de les entrevistes que vaig fer durant la fase de recol·lecció de dades per a la tesi doctoral. La primera fou el dia 03/01/2018 i els entrevistats van ser Antònio Tarragona Rutllan (1932, fill de casa Bolunya de Saurí) i Antònio Font Batalla (1944, fill de casa Font de Saurí); l'altra entrevista va ser el dia 13/06/2018 a Daniel Ortega Gol (1934, fill de casa Joan de Mencui, casat a Casa Llacai de Saurí).





En la documentació antiga *Saorte* (s. IX), probablement és d'origen preromà pirinenc.

Cap municipal:	Sort
Superfície (km²):	105,06
Altitud (m):	692
Població (2007):	2 264
Codi de municipi:	252094
Coordenades UTM cap mun. (x,y):	346330 4697509

Entitats de població	Boigues, font de les <i>hid.</i>	Faner Dolent, font del <i>hid.</i>	Moreta, Borda de <i>edif.</i>	Santa Creu <i>edif.</i>
Altron [a'trɔŋ] <i>nuci</i>	Boigues, les <i>indr.</i>	Feners, les <i>indr.</i>	Muntanyeta, cap de la <i>cim</i>	Santa Creu, Borda de <i>edif.</i>
Bastida de Sor, la	Bolinyà, Borda de <i>edif.</i>	Fitei, pala de <i>ogr.</i>	Muntanyeta, pala de la <i>ogr.</i>	Sant Esteve de Meneuà <i>edif. hist.</i>
[la bastida de sor] <i>nuci</i>	Bonnyer, pala del <i>ogr.</i>	Fonallada, clix de <i>ogr.</i>	Negra, cistia <i>ogr.</i>	Sant Feli, serrat de <i>sera</i>
Bressà [brɛ'sa] <i>nuci</i>	Cós, serrat del <i>sera</i>	Fonantà, serra dels <i>sera</i>	Santa E, Borda de <i>edif.</i>	Sant Feli, serrat de <i>sera</i>
Bressul [brɛ'sul] <i>nuci</i>	Batja, Borda de <i>edif.</i>	Font Grossa, costes de la <i>ogr.</i>	Orellà, Còr d' <i>edif.</i>	Sant Feli, serrat de <i>sera</i>
Castellví [kə'stɛl'vi] <i>nuci</i>	Cabanes, pala de <i>ogr.</i>	Fort Forques, collada de les <i>ogr.</i>	Or, rosas de l' <i>ogr.</i>	Sant Miquel, serrat de <i>sera</i>
Cany [ka'ny] <i>nuci</i>	Castellà, cim <i>edif.</i>	Francesca, Borda de <i>edif.</i>	Pach, les <i>indr.</i>	Sant Foc <i>edif. hist.</i>
Llavenà [lɐ'və'nə] <i>nuci</i>	Calbista, font de <i>hid.</i>	Gallà, Borda de <i>edif.</i>	Paga, costa del <i>ogr.</i>	Sedallós, les <i>indr.</i>
Llesuà [lɛ'suə] <i>nuci</i>	Camporcardi <i>indr.</i>	Gargalla, la <i>indr.</i>	Pamano <i>indr.</i>	Seganyol, pietra <i>indr.</i>
Montardà de Baix	Camporcardi <i>indr.</i>	Giner, la <i>indr.</i>	Pamano, fossat de <i>cim</i>	Serradaira <i>sera</i>
[muntar'də bə's] <i>nuci</i>	Carod, Borda de <i>edif.</i>	Grossa font <i>hid.</i>	Pardina, font de <i>hid.</i>	Serramont <i>sera</i>
Montardà de Dalt	Cassant, font de <i>hid.</i>	Gusandà, Borda de <i>edif.</i>	Pedroches de Llesuà, pala <i>cim</i>	Serravilla, pala de <i>ogr.</i>
[muntar'də dalt] <i>nuci</i>	Castellana, fossat de <i>cim</i>	Julià, Borda de <i>edif.</i>	Perr, pales de <i>ogr.</i>	Sota, serra del <i>sera</i>
Ola [o'la] <i>indr.</i>	Cebit, Borda de <i>edif.</i>	Libeto <i>indr.</i>	Solà, Borda de <i>edif.</i>	Solà, collada de la <i>ogr.</i>
Pemú [pe'mu] <i>nuci</i>	Cebit, Borda de <i>edif.</i>	Llavenà, muntanya de <i>indr.</i>	Fladugu, pala de <i>ogr.</i>	Solà, pala de <i>ogr.</i>
Pujat [pu'xat] <i>nuci</i>	Còst, serrat dels <i>sera</i>	Lleuca, la <i>ogr.</i>	Peracallada <i>indr.</i>	Solana, serra de <i>sera</i>
Puig [pu'x] <i>nuci</i>	Colades, les <i>ogr.</i>	Llesà, boga de <i>indr.</i>	Serres, Borda de <i>edif.</i>	Sor, serra de <i>sera</i>
Sors [so's] <i>nuci</i>	Collet, el <i>ogr.</i>	Llobastura, coma <i>ogr.</i>	Pessó, Borda de <i>edif.</i>	Sor, pletiu de <i>indr.</i>
[sors] <i>nuci</i>	Collet, serrat del <i>sera</i>	Mainera, estany de la <i>hid.</i>	Planers, els <i>ogr.</i>	Sor, serra de <i>sera</i>
Aitres topònims	Combrines, les <i>indr.</i>	Mainera, estany gran de la <i>hid.</i>	Plans, font dels <i>edif.</i>	Tambori, bony del <i>cim</i>
Altra, Borda de <i>edif.</i>	Coma, fossat de la <i>hid.</i>	Mainera, estany vici de la <i>hid.</i>	Plans, les <i>ogr.</i>	Tarfeus de la coma <i>indr.</i>
Alta, fita <i>cim</i>	Coma d'Espòs, collada de la <i>ogr.</i>	Mainera, pala de la <i>hid.</i>	Plans, serrat dels <i>sera</i>	Tonyà, Borda de <i>edif.</i>
Altres, collada dels <i>ogr.</i>	Comanare <i>ogr.</i>	Mainera, pic de la <i>cim</i>	Plans d'Enlly, els <i>ogr.</i>	Torera, fossat de <i>cim</i>
Altra, collada dels <i>ogr.</i>	Comenere, collada de <i>sera</i>	Mare de Déu, serra de la <i>cim</i>	Sorrel, Borda de <i>edif.</i>	Tosques, bony de les <i>cim</i>
Altra, collada dels <i>ogr.</i>	Comenere, collada de <i>sera</i>	Mare de Déu, serra de la <i>cim</i>	Portel, pala <i>cim</i>	Tossal, la <i>cim</i>
Arquer, bony d' <i>ogr.</i>	Coma Plana, collada de <i>ogr.</i>	Maria del Déu de Soler <i>edif. hist.</i>	Portella, coll de la <i>ogr.</i>	Torres de la coma <i>indr.</i>
Arquer, serrat d' <i>sera</i>	Comia, bosc de <i>cim</i>	Martí, Borda de <i>edif.</i>	Portell, collada de la <i>ogr.</i>	Torredor, coll del <i>sera</i>
Autibo, bosc de l' <i>ogr.</i>	Copane, massa de <i>edif.</i>	Mateu, Borda de <i>edif.</i>	Reder, Bordes de <i>edif.</i>	Triadó, coll del <i>ogr.</i>
Auvelles, les <i>indr.</i>	Costa Negra, bosc de <i>indr.</i>	Matraca, font de la <i>hid.</i>	Ri, serra del <i>sera</i>	Triadó, font del <i>hid.</i>
Baidet, Borda de <i>edif.</i>	Cremaida, pala <i>ogr.</i>	Moriborra, font <i>indr.</i>	Ri, costes del <i>ogr.</i>	Vallà, font <i>indr.</i>
Balcant, Borda de <i>edif.</i>	Crius, serrat dels <i>sera</i>	Mullàs, <i>indr.</i>	Poca Penjuts, collada de <i>ogr.</i>	Vallarier, coll del <i>ogr.</i>
Balcant, Borda de <i>edif.</i>	Enmyr, Bordes d' <i>edif.</i>	Nodesta, Borda de la <i>edif.</i>	Ri, Bords del <i>edif.</i>	Varnedes, les <i>ogr.</i>
Barbal, Borda de <i>edif.</i>	Estanyessu <i>hid.</i>	Montardó, bosc de <i>indr.</i>	Ri, tossal <i>cim</i>	Vicent, bony de <i>ogr.</i>
Bastida de Sor, la	Estanyos, font d' <i>hid.</i>	Montorio, cim <i>indr.</i>	Roca, Borda de <i>edif.</i>	Vistes, font des <i>hid.</i>
Bastida, roques de la <i>indr.</i>	Estany, coll dels <i>ogr.</i>	Montorio, coll de <i>ogr.</i>	Sall, Mòla de <i>edif.</i>	Xica, Borda de <i>edif.</i>
Bastilla de Sor, la <i>indr.</i>	Estessa, pala d' <i>ogr.</i>	Montsent, feixans de <i>ogr.</i>	Saminyano <i>indr.</i>	
Bernad, Borda de <i>edif.</i>	Felices, les <i>indr.</i>	Montsent <i>cim</i>	Santa Anna <i>edif. hist.</i>	
Bell, Borda de <i>edif.</i>	Fella, Borda de <i>edif.</i>	Mora, Borda de <i>edif.</i>	Santa Barbara, <i>edif. hist.</i>	

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 12 de 27



2.2 Documentació antiga

En aquest apartat en primer lloc es mostren els documents antics que he pogut trobar del poble de *Saurí*, els quals demostren les primeres citacions en *Se-*. En segon lloc s'explica l'equívoc generat a principis del s. XX entre *Saurí* i *Savarís*.

2.2.1 Els primers testimonis documentals

Els primers testimonis documentals de *Saurí* entre els segles XII i XIII són els següents:

- a. 1100 *Seuerui* (RAVINA, 1972. Doc. 17)
- a. 1100 *Seuerui* (RAVINA, 1972. Doc. 18)
- a. 1234 *Seurii* (BONET I SANMARTÍ, 2018. Doc. 148)

A partir de finals del s. XIII, les grafies inicials en *Sa-* i *Se-* fluctuen:

- a. 1297 *Sauri* (OSTOS, 1985. Doc. 43)
- a. 1314 i 1315 *Sauri* (PALAU, 2009. Pàg. 25, 96, 102, 103, 106, 131, 137)
- a. 1359 *Sauri* (BOFARULL, 1856. Pàg. 76)
- a. 1515 *Seuri* (IGLÉSIES I FELIU, 1998. Pàg. 76)
- a. 1518 *Sauri* (TRAGÓ, 1982. Pàg. 86, 87, 89, 95, 96)
- a. 1566 *Seuri* (ONCAT, 1997: vol. VII, 65)
- a. 1645 *Sauri* (ONCAT, 1997: vol. VII, 65)

2.2.2 L'equívoc de *Savarís*

L'equívoc de *Savarís* és rellevant i transcendent en el present informe perquè la grafia actual de *Saurí* en *Sa-* prové de les citacions de *Savarís*, atribuïdes erròniament a *Saurí*.

La confusió comença amb RAMON D'ABADAL a la seva obra *Catalunya Carolíngia, vol. III: Els comtats de Pallars i Ribagorça* (1955). A l'*índex alfabètic de noms* (pàg. 534) l'entrada de *Saurí* ja remet a *Savarisi*:

Saurí, v. Savarisi

Després, a l'entrada de *Savarisi* s'especifiquen els documents que ABADAL creu que es refereixen a *Saurí*. Són 4 i la seva numeració és la següent: 92, 256, 262 i 263.

Savarisi, Sabarisi, Savariense, domus, ecclesia Sancti Vicenti, 256, 262, 263. — domus, ecclesia Sancti Stephani, 256, 262, 263. — territorio, 92. — villa, 256, 262. || Saurí, església de Sant Vicenç i ermita de Sant Esteve (mun. Llessui, com. Pall. Sobirà), 36, 182, 187, 196, 201, 236. — historial, 270. Cf. Sanctus Vincentius in pau Vellariense.

A continuació encara hi ha l'entrada del riu *Savarus* amb l'interrogant d'ABADAL sobre si es troba a prop de *Saurí*:

Savarus, rivus (pròxim Saurí?), 265, 118.

Anys més tard la confusió continua perquè diversos estudiosos van repetint les dades d'ABADAL: MANUEL RIU; IGNASI PUIG I FERRETÉ en el seu estudi sobre *El cartoral de Santa Maria de Lavaix: el monestir*

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6MWZWLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: https://sot.eadministracio.cat/
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 13 de 27



durant els segles XI-XIII) (1984); JOAN-ALBERT ADELL al seu article sobre *Sant Víctor de Saurí* al volum dedicat als Pallars de *Catalunya Romànica* (1993: pàg. 319), etc. L'error també es transmet, com s'ha comentat, a l'entrada de *Saurí* de l'ONCAT, que es comparteix amb *Savarís*. Coromines (ONCAT, 1997: vol. VII, 65), com els seus antecessors i, tal com es continua fent encara, va associar els dos topònims convençut que eren dos formes del mateix topònim actual, *Saurí*. Així, després de referir-se a la pronúncia de *Saurí* transcrita a l'apartat anterior, apunta que tant ABADAL com RIU grafien *Saurí* en els seus treballs:

«Abadal: St. Vicenç de *Saurí* (P. i R., 270). Riu en la seva monografia sobre els monestirs, creu que St. Vicenç i St. Esteve de *Saurí* foren un monestir, possiblement pre-carolingi, conegut des de 979».

Després inclou les citacions antigues de *Saurí* per ordre cronològic. Les primeres són dels 4 documents d'ABADAL (92, 256, 262, 263), totes amb la forma *Savarís*, i després n'inclou 3 de *Saurí* força tardanes (a. 1359, a. 1566 i a. 1645), extretes d'altres fonts.

Observi's que ABADAL va relacionar les esglésies de **Sant Vicenç** i **Sant Esteve** amb *Saurí*, i el mateix va repetir RIU i s'ha anat repetint fins avui. Això no obstant, com es veurà a continuació, si bé **Sant Vicenç** i **Sant Esteve** eren esglésies relacionades amb *Savarís*, no ho eren amb *Saurí*, que des de fa segles té l'església dedicada a **Sant Víctor**. A més, *Saurí* i *Savarís* han estat sempre dos llocs diferents. *Saurí* és al Pallars Sobirà i *Savarís*, si encara hi fos, estaria al Pallars Jussà. Entre l'un i l'altre hi ha 52 km i gairebé una hora de viatge en cotxe.

Per avalar l'afirmació que *Saurí* i *Savarís* no es referien al mateix poble en els documents aportats per ABADAL, a continuació presento un **breu estudi documental de *Savarís* o *Sabarís***. Gràcies a la compilació d'ABADAL, he pogut estudiar els 4 documents esmentats, així com 5 més d'altres diplomataris, el primer dels quals és de la primera meitat del segle VI. **L'estudi segueix l'ordre cronològic de les citacions.**

Doc. 1

23 de desembre de l'any 522

Des de l'any 2017 es disposa d'una citació segons la qual *Savarís* formava part de l'*Orritense territorium*. El topònim apareix en la donació de Gaudiós al monestir de Sant Martí d'Asán (Sobrarb, Aragó) —on havia professat de monjo—, i al seu abat. Entre les moltes finques rústiques que posseeix, heretades per via paterna i repartides entre les actuals administracions de Catalunya i Aragó, es refereix al

«**domum Sabarinsse in Orritensi territorio**» (TOMAS-FACI i MARTÍN-IGLESIAS, 2017. Pàg. 278)

Si donem per fet que *Orrit* és el poble que es troba a l'entrada de la vall de la Terreta, al Pallars Jussà però a tocar de la Ribagorça aragonesa, sembla difícil —tot i que no impossible— que la finca *Sabarinsse* del document es refereixi a *Saurí* perquè *Saurí* és molt lluny d'*Orrit*. Tanmateix, no seria una raó de pes perquè els antics *territorios* o *pagus* podien ser molt extensos.

Doc. 2

Abril de l'any 899

En el primer document transcrit per ABADAL (1955: doc. 92) no hi ha cap motiu per creure que es parla de *Saurí*, malgrat que el resum que en fa l'autor és el següent:

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WVZWLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sot.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 14 de 27



«Trasver, Emila i Quindiverga venen a Panell prevere una terra que tenien per compra a la serra de "Terregis", territori de *Saurí*, per dotze argenços»

En canvi, un fragment situa la terra que es vol vendre

«in **territorio Savarisi**, in loco ubi dicitur ad ipsa **serra de Terregis**»

Per tant, l'únic que de moment es pot assegurar és que **Savarisi** era un **territorio** dins del qual hi havia la **serra de Terregis**.

Doc. 3

Vers l'any 970

En el segon document aportat per ABADAL (1955: doc. 262) tampoc no hi ha cap motiu per creure que la villa *Savariense* fos *Saurí*, malgrat el resum que en fa l'autor:

«El comte Ramon amb els seus germans Borrell, Sunyer i Sunifred, donen, per remei de llurs ànimes, a la casa de Sant Vicenç de la vila *Saurí*, l'alou que tenen dels seus passats Isarn Comte i Llop en la vila d'Enviny; el donen tal com fou termenat per Isarn comte i Llop amb els homes de Santa Engràcia»

Tot i que apareix el topònim *Invicinio*, atribuït al poble d'Enviny del Pallars Sobirà, i una església dedicada a *Sant Esteve*, atribuïda a *Sant Esteve de Meneurí* (llogarret enfront de *Saurí*), hi ha força indicis per creure que **s'està parlant d'una àrea als voltants de Talarn (Pallars Jussà) perquè apareixen uns topònims que així ho delaten**. Aquests topònims es troben en diversos fragments. Per ordre d'aparició en el document, el primer fragment és:

«facio carta de ipsum meus alodem de *villa Invicinio* ad **domum Sancti Vincenti et Sancti Stephani**, qui sunt fundati in **villa Savariense**»

Aquest passatge és important perquè per primera vegada es diu que, o bé **una església dedicada a Sant Vicenç i a Sant Esteve, o bé dues esglésies amb les respectives advocacions**, van ser fundades a la **villa Savariense**. A més, a part de la *villa Invicinio* (no situada), **Savariense** pot tenir relació amb la *Llau dels Sabarissos* i els camps dels **Sabarissos** de prop de Talarn (vegeu *Mapa 1*)¹.

En el segon fragment apareix un nou topònim:

«et est ipse alodes terminatus quod terminavit Isarnus comes et Lopus ab **ipsos homines de Sancta Engratia**»

El poble de **Santa Engràcia**, la *Llau dels Sabarissos* i *Talarn* es poden veure al *Mapa 2*.

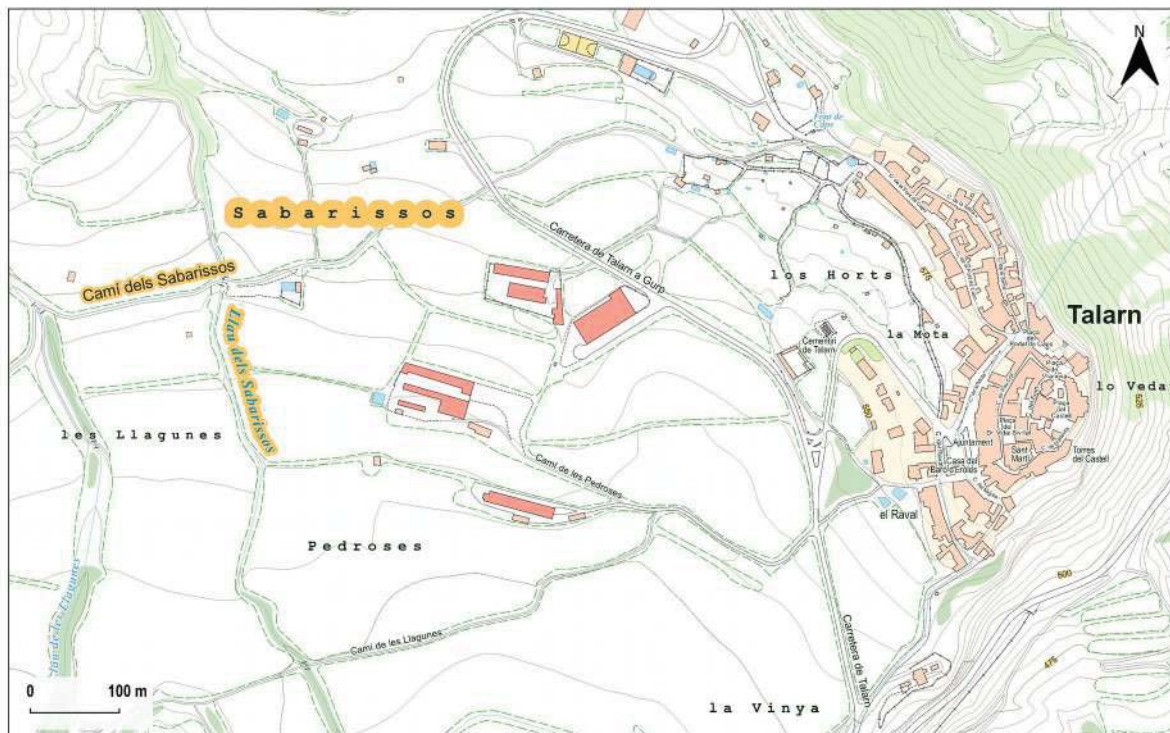
Finalment, els darrers fragments, encara amb més topònims, són:

«Altemiro de **Gorvi**»

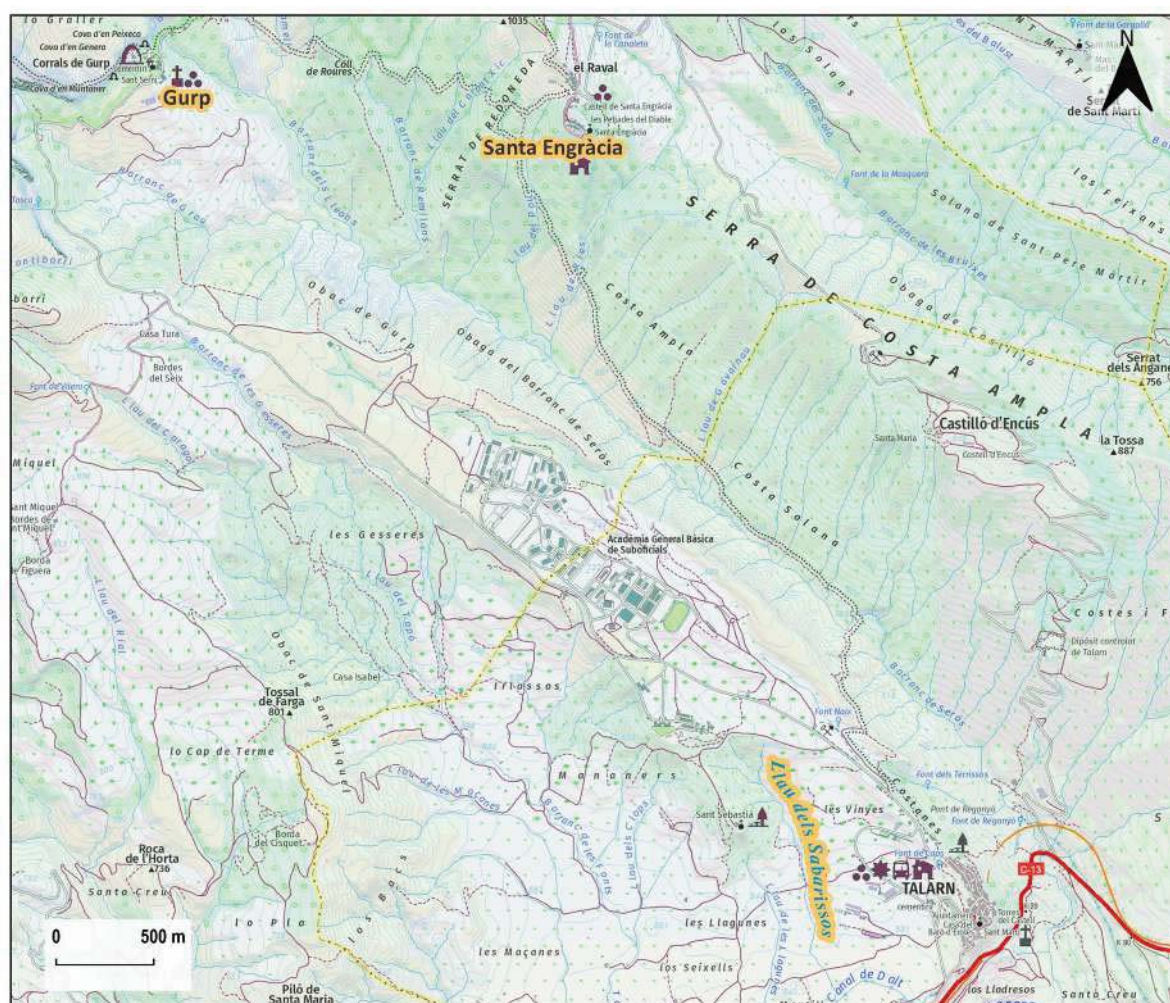
«facimus carta ad **domum Sancti Vincenti et Sancti Stephani** martirs Christi [...]. De una parte, habet afrontaciones ad ipso *Glupo*, et de alia ad ipso pugo subtus ipsas vineas de **Gurvi**, de tercia in ipso collo de *Invicinio*»

¹ Tots els mapes que es presenten en aquest informe són d'elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.





Mapa 1. Llau i camps dels Sabarissos a l'oest de Talarn.



Mapa 2. Gurp, Llau dels Sabarissos, Santa Engràcia i Talarn. Font: ICGC.



En aquests dos darrers fragments d'una banda surt el nom d'un dels *homines de Sancta Engratia*, Altemiro, que és de **Gorvi**, i de l'altra unes vinyes de **Gurvi**. Doncs bé, *Gorvi* i *Gurvi* és com apareix grafiat en diversos documents medievals l'actual poble de **Gurp**, el qual apareix al nord del mapa i a l'oest de Santa Engràcia en la *Mapa 2*. El topònim *Glupo* segurament també es referiria a *Gurp* i desconec on seria el *coll de Invicinio*, tot i que podria ser un nom llatí per referir-se al 'veí' o 'veinat'.

Gràcies a aquest document del s. X pren sentit que el **domum Sabarinse** del document del s. VI formés part de l'**Orritensi territorio** perquè entre *Talarn* i *Orrit* hi havia un de *Els grans eixos viaris*, segons BONALES i BAILAC (2015: 99). En línia recta només els separen uns 23 km i per carretera, malgrat que cal fer una llarga marrada, 43,8 km. En canvi entre *Orrit* i *Saurí* hi ha el doble de distància: en línia recta uns 52 km i, per carretera, uns 93 km.

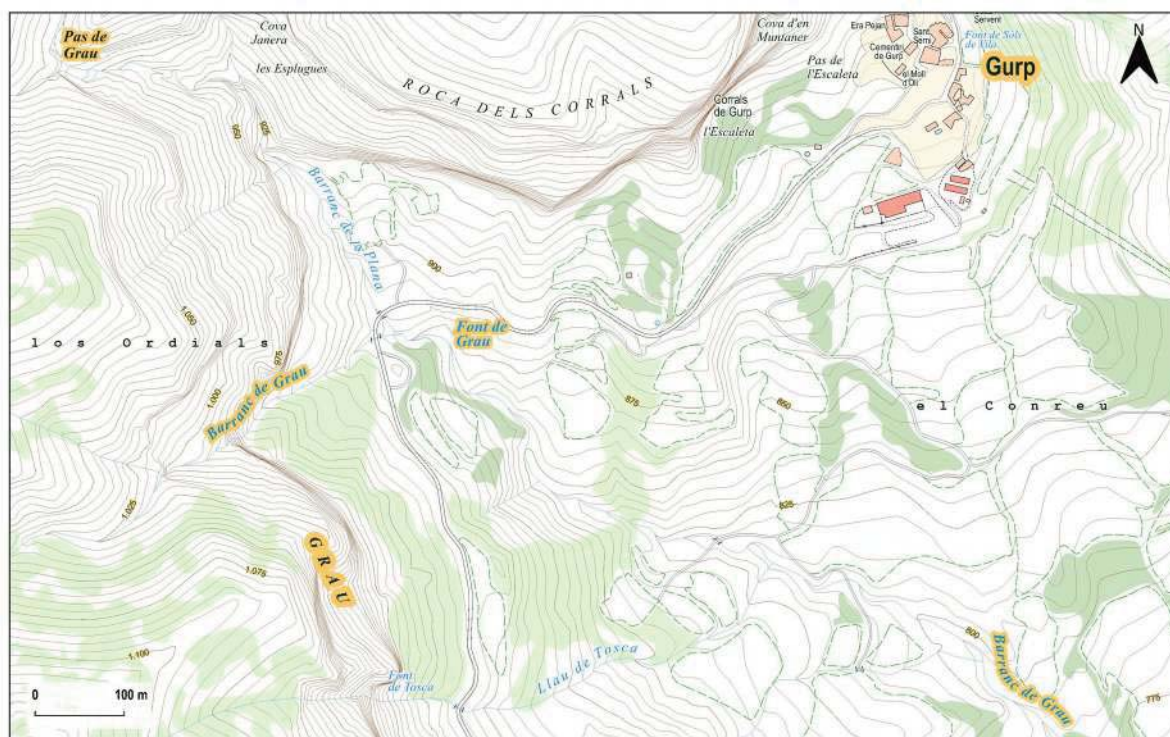
D'altra banda, també tindria lògica el topònim del doc. 2 (any 899), **serra de Terregis**, ja que l'àrea de **sota de Talarn** es coneix, precisament, com **Susterris**.

Doc. 4

Juny de l'any 979

En el tercer document d'ABADAL (1955: doc. 256), apareix un nou topònim de l'àrea de Talarn malgrat el resum que se'n fa:

«Singeric dona a la casa de Sant Vicenç de la vila de *Saurí* una vinya en el grau "Etab" i una terra a Pujalt i a la vila de "Letone"»



Mapa 3. Gurp i els diversos topònims on apareix *Grau*. Font: ICGC.

Com en el document anterior (doc. 3), es parla de la «villa **Savariense**» i, en un fragment més llarg, del *grado Etab* i *Cornellas*:

«dono atque trado vinea una que est in **grado** Etab; et adffrontationes: de oriente in strata publica et de occidente in ipsas *Cornellas* et de tertia de Agavini»

Agavini podria ser un nom personal. Pel que fa al **grado**, un nom comú, podria ser el topònim



actual del **Grau**, el **Pas de Grau**, el **Barranc de Grau** i la **Font de Grau** que apareix a la *Mapa 3*. Les *Cornelles* no les he pogut situar.

Doc. 5

Juny de l'any 981

Al quart document d'ABADAL (1955: doc. 263) torna a sortir *Sabarisi*, així com les esglésies de Sant Vicenç i Sant Esteve que al document de l'any 970 es deia que havien estat fundades en aquest lloc. En el resum d'ABADAL es repeteix l'equívoc entre *Savarís* i *Saurí*:

«Ariolf i esposa Sança venen al prevere Atilà una terra a *Saurí*; el mateix Ariolf i Coloma i Gafrada li venen la quarta part d'una mola per quinze sous»

Els topònims, hagiòtopònims i antropònims que hi apareixen són:

«vindimus vobis una terra in **Sabarisi**, prope ipsa ecclesia **Sancti Stephani**. Et habet affrontaciones de parte in terram de **Sancto Vicencio**, et de alia in terram de **Singfrido presbitero**»

Aquest document és important perquè presenta Sant Esteve i Sant Vicenç de manera desvinculada, de manera que es podria tractar de dos edificis diferents. D'altra banda, el propietari d'una de les terres adjacents, **Singfrido presbitero**, és el signant del doc. 3 (any 970), **Seniefredus prebister**.

Doc. 6

Possible data entre finals del s. XI i inicis del XII

Al document *Fals I de Bellera* del cartoral de Santa Maria de Lavaix (PUIG, 1984. Doc. Fals I de Bellera), el comte Sunyer de Pallars i el seu fill Ramon III donen a l'església d'Urgell el monestir de Sant Genís de Bellera amb tots els seus béns. Entre aquests hi consten **les esglésies de Sant Vicenç i Sant Esteve**:

«villa Idiror et villa Censobi cum ipsas condaminas idest **Savaris** cum ipsas condaminas et ipsas ecclesias, idest **Sanctus Vicencius** et **sanctus Stephanus**, et villa Sancti Tirsi, qui est infra terminos de castro Sas»

Es dedueix que es tracta de **Sant Vicenç i Sant Esteve** de Savarís per l'ordre de citació dels béns respecte a la situació del monestir de Bellera, situat 100 m més avall de la Bastida de Bellera. Tal com es pot resseguir a la *Mapa 4*, prenent com a referència la Bastida de Bellera i el seu monestir (núm. 0), se cita primer, al nord, el poble de *Idiror* (*Aguiró*, a la Vall Fosca) (núm.1); després, al sud, *Censobi* (es refereix a l'actual *Sensui*, a sota de Rivert) (núm. 2); al límit sud, *Savaris* a l'àrea de *Talarn* (núm. 3); i, finalment, a l'oest, *Sancti Tirsi* (actualment, *Sentís*) (núm. 4) i *Sas* (núm. 5).

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WMZWLP033ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sot.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 18 de 27





Mapa 4. Ordre de les citacions de béns del monestir de Bellera. Font: ICGC.

Doc. 7

Any 1024

En un altre document inclòs al Cartulari de Lavaix (PUIG, 1984. Doc. 24) i reproduït també a *Justícia i resolució de conflictes a la Catalunya medieval* (SALRACH, 2018. Doc. 285) es torna a relacionar *Sant Vicenç* i *Sant Esteve* amb *Savaris*. Al resum d'aquest document dut a terme en l'edició de SALRACH del 2018, això no obstant, es repeteix la confusió entre *Sauri* i *Savaris*:

«Penedit de les destruccions i altres mals que va causar al monestir de Sant Genís de



Bellera, el comte Ramon III de Pallars Jussà, que és malalt al llit i tem morir, acompanyat de la seva esposa, Ermessenda, i els seus fills, Ramon i Sunyer, evacua al monestir la vila d'Aguiró i les esglésies de Santa Maria de Sensui, Sant Vicenç i Sant Esteve de *Saurí* i Sant Martí de Ballmoll amb els seus aous.»

El text en qüestió és el següent:

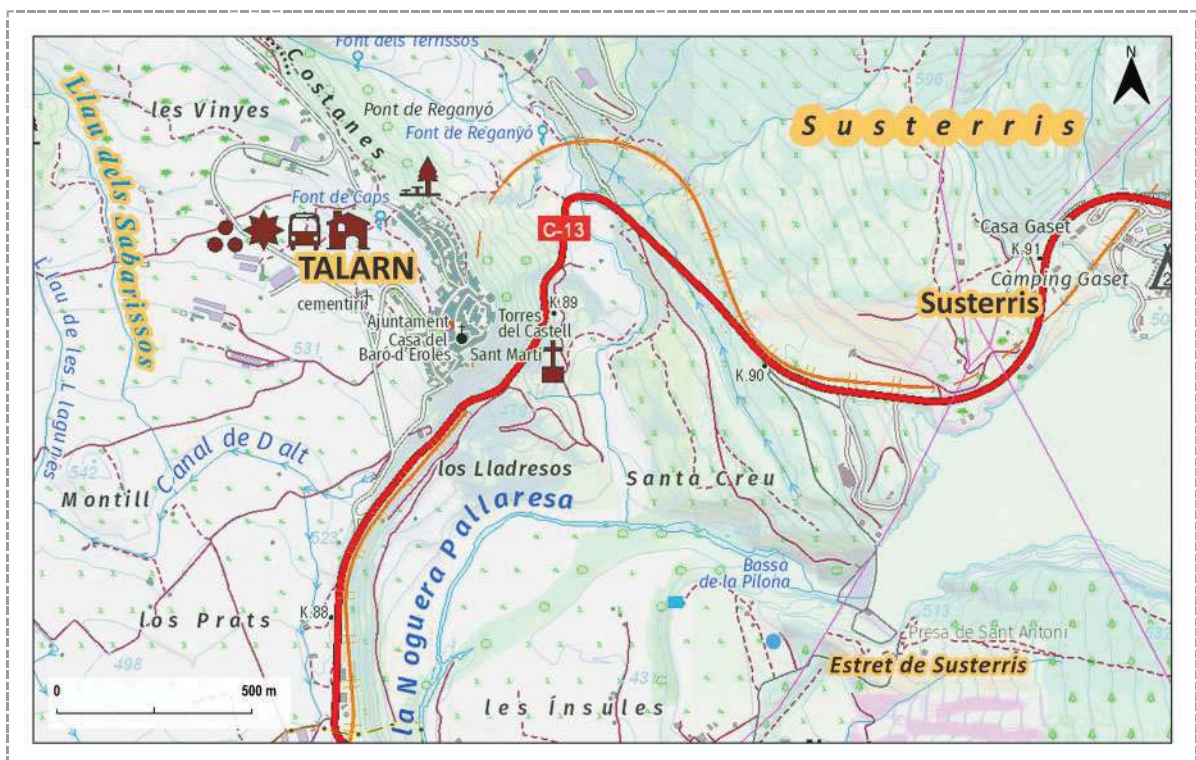
«et similiter facimus de Sancta Maria de Censui cum omnibus terminis suis; similiter facimus de **Sancto Vincencio et Beatissimo Stephano**, qui fundati sunt in locum que **vocatur Savaris** cum omnibus adiacenciis suis»

Doc. 8

Any 1036

En un document de Baraut (1982: doc. 495) sobre el testament de Guisad, levita, es relaciona *Sant Esteve* amb *Savaris* i amb **Susterris**, que és just a sota de *Talarn*. Després de referir-se al «pane et vino que modo habebat vel ad novo veniente debebat habebere (sic) in Urgello», es passa al Pallars:

«pane et vino que habebat in Paliars in primis iussit ut solverent ipsos debitos que ei debebat et de alio qui remaneret ut donassent ad Adalbert sacer mancusadas . II. Et ipso bovo qui erat in **Savaris** [et ipso] suo cavallo iussit ut donassent manumissores sui pro uno captivo. Et ad Aianricho sacer mancusadas .II. simul cum ipsa cannada et ipsa scudellas que habebat in **Subtus Terras**. Et a Witca et a Wadall remaneat quarteres .V. de blado que habebat in **Sancto Stephano** et quinales .II. de vi»



Mapa 5. LLau dels Sabarissos, Talarn i Susterris. Font: ICGC.

En aquest document, doncs, torna a aparèixer un topònim semblant al del doc. 2 (any 899), en què es descrivia la geolocalització del *territorio Savarisi* «in loco ubi dicitur ad ipsa **serra de Terregis**».



S. XIII

En un document de l'abril del 1211 i en dos documents del 15 d'octubre de 1278, tots relacionats amb l'àrea de Talarn, apareixen dos homes amb el complement de nom «de Savaris», fet que prova que encara existia el lloc de *Savarís*:

a. 1211: «**(Ber)nat de Sauaris** [...] et ista helemosina est nominata una uinea et iacet a la Coma in termino de **castello Talarn**, et abet affrontaciones de una parte charrera publica, et de alia parte el torrente, et de alia parte Pere de Cadola, de quarta uero parte uia» (BONET i SANMARTÍ, 2018. Doc. 110)

a. 1278: «in termino **Talarni** in loco prenominato a **la Maçana** et afronta iam dicta terra in alodio d'en **Ledors de Savaricio**, de alia parte [...] in torrente» (BONET i SANMARTÍ, 2018. Doc. 185) [segons els mapes actuals, els camps de **les Maçanes** i la **Llau de les Maçanes** són a l'oest dels camps **Sabarissos**]

a. 1278: «Et est iam dicta terra in termino **Talarni** in loco prenominato a **la Maçana** et afrontat in alodio **Ledors de Savaricio**, de alia parte in alodio R. de la Comela, in tercio vero parte in torrente» (BONET i SANMARTÍ, 2018. Doc. 186)

Per acabar aquest apartat és interessant tenir en compte que, segons una recerca dels anys 2021 i 2022 dins del projecte de la UB *Muntanya Viva: assentaments, recursos i paisatges a la Catalunya Medieval (s. IV-XIII)*, s'ha localitzat un **jaciment romà als camps Sabarissos**. Les dates provisionals d'aquest jaciment són entre el s. I i III-IV. Aquesta recerca s'ha basat en prospeccions visuals sistemàtiques, prospeccions electromagnètiques, tomografies elèctriques i una primera excavació. Pendent encara dels resultats de les anàlisis amb carboni 14, és rellevant subratllar, d'una banda, que seria el primer jaciment romà al nord d'Isona; i de l'altra, que l'**Orritensi territoriu**, que com ja s'ha vist arribava fins al riu Noguera Pallaresa, podria haver coincidit amb un *pagus* romà. De fet, en el cas d'Orrit, en força documents la denominació *territorio* alterna amb la de **pago, pavo, pau**, relacionats amb els *pagus* romans. Només en Abadal (1955) es troba el nom de *pagus* en una vintena de documents des de l'any 806-814 «pago Oritense», fins a l'any 971 «pavo Orritense».

DECRET
 Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6MWZWLPO33ER9K4OY46WE4WPS
 Verificació: https://sot.eadministracio.cat/
 Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 21 de 27



2.3 Context dialectal i toponímic

El context dialectal del topònim *Saurí* és el de l'àrea septentrional del dialecte pallarès, situada majoritàriament a la comarca del Pallars Sobirà. Des del punt de vista fonètic, un dels trets característics d'aquest dialecte del català occidental és l'absència de les vocals neutres, que en canvi són presents en el català oriental. Des del punt de vista de la morfofonologia diacrònica, a l'apartat 2.2 s'ha observat que les tres primeres citacions del topònim objecte d'estudi, en comparació amb les següents, mostren els trets següents:

- Inici en **Se-**
- Vocal pretònica *Seu-e-rui*
- Terminació amb el diftong **-ui**

A continuació es farà una breu revisió d'aquestes tres característiques.

2.3.1 Inici en Se-

Basar-se en els usos gràfics dels documents medievals per defensar una grafia actual acostuma a ser delicat perquè cal preguntar-se fins a quin punt aquell testimoni antic revela la pronúncia de qui va escriure el document, la pronúncia local, o simplement es grafiava aquella lletra a partir de l'ús gràfic al qual l'escrivent estava més acostumat i a la tradició que havia après, independentment de la pronúncia. Això no obstant, comptem amb diversos arguments per avalar que l'inici en **Se-** de les tres primeres citacions antigues de *Saurí* seria, avui, el més correcte, i que la variabilitat entre les grafies **Se-** i **Sa-** posteriors respon, simplement, a la proximitat de les vocals /a/ i /e/ en posició àtona.

I és que, **quan s'observen els topònims poblacionals del Pallars Sobirà que comencen en Se- en comparació amb els que comencen en Sa-, són gairebé tots. Així, pel que fa als inicis en Se-, es troben:**

- **Sellui, Serra i Serret.** L'últim és un castell medieval de l'actual municipi de Farrera, del qual avui en queden ruïnes i la reminiscència toponímica del *Pla* i el *Bosc de Serret*.

D'altres pobles, localitzats en documents medievals són:

- **Seguis, Sersui, Servas i Sestui.** Tots ells, a pesar que se sap les valls on es trobaven, no estan geolocalitzats.

Quant als **inicis en Sa-**, sense tenir en compte els *Sants* (*Sant Romà de Tavèrnoles, Sant Sebastià de Buseu, Santa Creu*) i el resultat de fusionar l'article salat *sa* (*Sarroca, Savarneda*), tan sols es troben en *Sarnui* i *Saurí*. D'aquest últim ja s'han revisat les citacions medievals. De *Sarnui* hi ha 4 citacions:

- a. 949 **Sarnui** (ABADAL, 1955. Doc. 160). Poble situat al Pla de Corts.
- a. 1100 **Amazernui** (RAVINA, 1972. Doc. 17); a. 1100 **Amazernui** (RAVINA, 1972. Doc. 18) (**Amazernui** sembla una aglutinació de sintagmes); a. 1102 **Sernui** (PUIG, 1991. Doc. 83). Lloc situat a Surp, sense que quedi clar si era un poble.

Observi's que, de les 4 citacions, només una és en **Sa-**.

Per tant, el més lògic hauria estat que *Saurí* hagués seguit la mateixa diacronia fonètica i gràfica de la resta de topònims en **Se-** de la comarca.

DECRET
Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6MWZWLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sot.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 22 de 27



D'altra banda, és remarcable que, malgrat la tendència del dialecte pallarès a l'obertura de les /e/ àtones inicials en /a/ ([a]nciam, [a]scoltar, des[a]sperat, des[a]nrunar, ll[a]uger, etc.), el fet que aquest fenomen no es doni en *Saurí* implica un fort arrelament i una gran perdurabilitat de la pronúncia local.

Finalment, el context toponímic dels pobles més propers a Saurí és rellevant perquè són *Meneurí*, *Bernui* i *Llessui*, els tres amb la /e/ àtona pretònica amb la qual s'hauria de grafir *Saurí*.

2.3.2 Vocal pretònica *Seu-e-rui*

La pèrdua de les vocals pretòniques /e/ i /o/ en síl·laba interior es coneix per *síncope vocàlica*. Ja va afectar mots en el pas del llatí al català com VERECUNDIA > *vergonya* o SOLITARIU > *solter* (RECASENS, 2017: 53-55) o també COLORARE > *colrar* o CALIDA > *calda*. La feblesa d'aquestes vocals fa que s'elideixin quan es troben en contacte amb una ròtica bategant alveolar, amb una lateral alveolar, just abans d'una bategant (*b(a)rana*, *b(e)renar*, *p(e)rò*, *v(e)ritat*) o en d'altres posicions. Entre els topònims del corpus l'elisió d'aquesta vocal està documentada en *Saurí* i també en *Sersui*:

- a. 1100 *Seuerui* > a. 1234 *Seurii*
- a. 969 *Seresui* > a. 1098 *Sersuy*

En alguns casos els mateixos topònims actuals mostren doblets sense i amb la pèrdua de la vocal:

- *Beranui* / *Bernui*, *Pernui*
- *Escalarre*, *Escaló* / *Montesclado*

2.3.3 Terminació amb el diftong *-ui*

La monoftongació que es va produir a la terminació final de *Saurí* tampoc no és un fet excepcional perquè, malgrat que a la comarca abunden els topònims que han conservat el diftong (*Arestui*, *Balestui*, *Bernui*, *Bressui*, *Bretui*, *Embonui*, *Llessui*, *Mencui*, *Mentui*, *Pernui*, *Sellui*), n'hi ha uns quants que el van perdre entre el x. XII i XIII. Són els següents:

- **Beraní**: en 5 citacions, des de l'any 860 *Berenuy*, fins al 1297 *Beranuy*.
- **Llavorsí**: en 8 citacions, des de l'any 903 *Lobersui*, fins al 1319 *Loberçuy*.
- **Meneurí**: a. 1247 *Menerhui*.
- **Roní**: a. 1010 *Rabenui*, 1051/1081 *Ruunui*, 1199 *Roanui*.

A part d'aquests, l'actual Quadre de *Santponer*, entre *Beraní* i *Roní*, és una reminiscència d'un antic *Somponui* (a. 1016-1024).

No entrarem en els fenòmens fonètics que van facilitar el pas [új] > [í] perquè no té relació amb la grafia en **Sa-** o **Se-** inicial, però sí que podem afirmar que l'evolució de les terminacions de *Saurí*, l'any 1100 *Seuerui*, i de *Savarís*, l'any 1024 encara amb la terminació en *-ís*, són diferents. En aquest últim, almenys des de l'any 522, no va haver-hi cap diftong.



2.4 Altres arguments

Altres arguments que justificarien el canvi de grafia de *Saurí* a *Seurí* són:

a) Evitar etimologies populars a partir de la coincidència de *Saurí* amb el mot comú *saurí* o *saurina*:

«Persona que amb una vareta a la mà o altre mitjà, endevina o pretén endevinar l'existència d'aigües subterrànies o altra cosa oculta sota terra» (OPTIMOT <https://aplicacions.llengua.gencat.cat/>).

b) Satisfer la voluntat del veïnat, que ja quan van crear l'Associació Veïnal *Seurí* (13/07/2016) van grafiar el nom del poble com *Seurí* i, a l'article segon sobre la finalitat de l'associació, posen de relleu

«Defensar els interessos generals dels veïns i les veïnes del poble de *Seurí* (*Saurí* segons el Nomenclàtor Oficial de Toponímia Major de Catalunya i que **en aquest document anomenarem *Seurí* per interès exprés dels socis fundadors**)» (Departament de Justícia, Drets i Memòria: https://justicia.gencat.cat/ca/serveis/guia_d_entitats/?idEntitat=93645#).

La pronúncia *Seurí* també és present a la dedicatòria que l'artista Santi Moix va fer al poble de *Seurí* de l'obra pictòrica i escultòrica de l'església de Sant Víctor (vegeu a la portada del present informe).

c) Defensar la fonètica de la parla pallaresa i de la gent de *Saurí*, la qual es troba en un greu procés de desaparició.

d) Contemplar el fet que *Saurí* és un dels 16 pobles que formen el municipi de *Sort*. Per tant, el canvi seria de petit abast.

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6MWZVLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 24 de 27



3. Conclusió

Per tots els motius exposats, i perquè és la voluntat del veïnat de *Saurí* i de l'Ajuntament de Sort, crec molt recomanable el canvi de nom oficial de *Saurí* per ***Seurí***.

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WWZWLPQ33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 25 de 27



4. Bibliografia

- ABADAL i DE VINYALS, Ramon (1955). *Catalunya Carolíngia, vol. III: Els comtats de Pallars i Ribagorça*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- ADELL i GISBERT, Joan-Albert (1993). *Catalunya romànica. Vol. XV. El Pallars*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- BARAUT i OBIOLS, Cebrià (1982). «Els documents, dels anys 1036-1050, de l'arxiu Capítular de la Seu d'Urgell». Dins de: *Urgellia V. Anuari d'estudis històrics dels antics comtats de Cerdanya, Urgell i Pallars, d'Andorra i la Vall d'Aran* (pàg. 7-158). La Seu d'Urgell: Societat Cultural Urgel·litana i Bisbat d'Urgell.
- BOFARULL y MASCARÓ, Próspero de (1856). *Colección de documentos inéditos del Archivo General de la Corona de Aragón, publicada de Real orden por su cronista D. Próspero de Bofarull y Mascaró, Tomo XII, Censo de Cataluña ordenado en tiempo del rey Don Pedro el Ceremonioso*. Barcelona: Imprenta del Archivo
[En línia: https://ja.cat/documentos_ineditos_Corona_Aragon] Consulta: 2016-2017.
- BONALES i CORTÉS, Jacinto; BAILAC i BONALES, Miquel (2013). *Els camins històrics del Pallars Jussà*. Tremp: Garsineu Edicions.
- BONET DONATO, Maria; SANMARTÍ i ROSET, Montserrat (2018). *Els hospitalers al Pallars i a l'Urgell (segles XII-XIII). Diplomatar. Comandes i societat*. Lleida, Tarragona: Universitat de Lleida. Universitat Rovira i Virgili.
- COROMINES VIGNEAUX, Joan; col·laboradors: CAHNER, Max; FERRER COSTA, Joan; GINER, Josep; GULSOY, Josep; MASCARÓ, Josep; RASICO, Philip; TERRADO PABLO, Javier (1989-1997) *Onomasticon Cataloniae. Els noms de lloc i noms de persona de totes les terres de llengua catalana* (8 vol.). Barcelona: Curial / La Caixa.
- IGLÉSIES i FORT, Josep; FELIU i MONTFORT, Gaspar (1998). «El Fogatge de 1515». Dins de: *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*. Vol. 9 (pàg. 23-85). Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- RAVINA MARTÍN, Manuel (1972). *Documentación de Pallars en el Archivo Ducal de Medinaceli de Sevilla (974-1229)*. Tesis de Licenciatura inédita. Universidad de Sevilla. Facultad de Filología y Letras.
- OSTOS SALCEDO, Pilar (1985). *Génesis, transición y formas del documento de los condes de Pallars (1286-1327)*. Tesis doctoral inédita. Universidad de Sevilla.
- PALAU i BADUCELL, Josep M. (2009). *La moralitat dels clergues i laics als comtats de Pallars a través de les visites pastorals de 1314 i 1315*. TFM inédit. Universitat de Barcelona. Facultat de Filosofia i Lletres.
- PUIG i FERRETÉ, Ignasi M. (1984). *El cartoral de Santa Maria de Lavaix: el monestir durant els segles XI-XIII*. La Seu d'Urgell: Societat Cultural Urgel·litana.
- SALRACH MARÉS, Josep Maria; MONTAGUT ESTRAGUÉS, Tomàs de (Dir.) (2018) *Justícia i resolució de conflictes a la Catalunya medieval: col·lecció diplomàtica segles IX-XI*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

DECRET
Número: 2024-0100
Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6WVZWLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sot.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 26 de 27



- TOMAS-FACI, Guillermo; MARTÍN-IGLESIAS, José Carlos (2017). «Cuatro documentos inéditos del monasterio visigodo de San Martín de Asán (522-586)». Dins de: *Mittelateinisches Jahrbuch*, 52 (Pàg. 261-286). Stuttgart: Anton Hiersemann, Verlag.
- TRAGÓ, Pere. Cebrià Baraut (edició) (1982). *Spill manifest de totes les coses del vescomdat de Castellbò 1518-1519*. La Seu d'Urgell: Societat Cultural Urgel·litana.

DECRET

Número: 2024-0100 Data: 27/05/2024

Codi Validació: 6MWZVLPO33ER9K4OY46WE4WPS
Verificació: <https://sot.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 27 de 27





Expedient núm.: 436/2024

Certificat de Secretaria de les reclamacions presentades

Procediment: Alteració de la Denominació d'un Municipi

Interessat: Associació veïnal de Seurí

Data d'iniciació: 14/05/2024

CERTIFICAT DE SECRETARIA

BARBARA BAIGOL GALVAN, titular de la Secretaria d'aquest Ajuntament,

CERTIFICA

L'expedient núm. 436/2024 que s'està tramitant en aquest Ajuntament ha romàs exposat al públic durant el termini de 30 a comptar des de l'endemà al de publicació del corresponent anunci en

Butlletí Oficial de la Província de Lleida.

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

e-Tauler de l'Ajuntament de Sort.

Durant aquest termini no s'ha presentat cap reclamació:

I per deixar-ne constància, a l'efecte de l'expedient de la seva raó, de conformitat amb allò que s'ha fixat en l'article 3.2.f) del Reial decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional, emeto el present certificat.

DOCUMENT SIGNAT ELECTRÒNICAMENT

BARBARA BAIGOL GALVAN (1 de 1)
Secretaria Interdepartamental
Data Signatura: 2024.05.14 12:29:07
HASH: e091b1b66913e3b754a14ba7c3ca8c1d

Codi Validació: 5X2SGKGKJ52W3A2KANXR344RX
Verificació: <https://sort.eadministracio.cat/>
Document signat electrònicament des de la plataforma esPublico Gestiona | Pàgina 1 de 1





18 d'octubre de 2024

Saurí (Sort)

Hem rebut de l'Ajuntament de Sort la sol·licitud d'un informe de l'Institut d'Estudis Catalans sobre el nom del nucli de població de *Saurí* perquè, per "Acord del Ple de data 21 de maig de 2024 i Decret d'Alcaldia de data 27 de maig de 2024", l'Ajuntament "va aprovar la iniciació del procediment relatiu al canvi oficial de nom del nucli del terme municipal de Sort, SAURÍ, que passaria en endavant a denominar-se SEURÍ".

Tal com indica la petició, actualment aquest nucli de població del municipi de Sort consta al *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* amb la forma *Saurí*, que és la que ja es va aprovar en la primera edició (2003) sense que en aquell moment hi hagués cap proposta d'esmena ni cap observació per part de l'Ajuntament (que va aprovar els topònims del municipi que havien de constar al *Nomenclàtor* per acord de ple de 18 de febrer de 2002).

Un dels aspectes bàsics per a l'establiment de la forma escrita dels topònims és que reflecteixin correctament la pronúncia genuïna i general d'aquell nom, que en aquest cas és amb [e], *Seurí*, com ja recull històricament Joan Coromines a l'*Onomasticon Cataloniae* (VII, 65a19) i com ha estat confirmat per mitjà de diversos informadors del municipi i la comarca a través del Servei Comarcal de Català del Pallars Sobirà.

A l'hora de fixar la grafia dels topònims, però, també s'han de tenir en compte altres factors fonamentals, com la documentació antiga i la tradició escrita.

En el cas d'aquest topònim, la documentació més antiga presenta una situació complexa: històricament s'ha considerat que a les dues primeres citacions apareix escrit amb -a-, *Savarisi* (any 899), *villa Savariense* (any 979), com recullen tant Joan Coromines a l'*OnCat*, com la *Catalunya Carolíngia* III (1955: 420 i 423) i l'*Atles dels comtats de Pallars i Ribagorça (v806-v998)* de Jordi Bolòs i Víctor Hurtado (2012:153). Contràriament, a partir d'aquests testimonis també es documenta habitualment amb -e-.

En relació directa amb aquest aspecte, a l'*Informe justificatiu de canvi de nomenclatura oficial. De Saurí a Seurí*, Núria Garcia-Quera qüestiona aquestes primeres documentacions i considera que no fa referència en aquest topònim, sinó a un topònim *Sabarís* a l'àrea d'Orrit, actualment al municipi de Tremp, a la Terreta.

Per aquest motiu la CdO va consultar tant els directors actuals de la *Catalunya Carolíngia*, Josep M. Salrach i Gaspar Feliu, com la persona responsable de la part sobre la documentació de l'*Atles dels comtats de Pallars i Ribagorça*, Jordi Bolòs, per



poder valorar la fiabilitat de les primeres citacions, *Savarisi* i *Savariense*, que serien el motiu de la forma escrita actual, *Saurí*.

Les respostes rebudes, però, no permeten confirmar de manera unànime que aquestes dues primeres citacions facin referència al topònim del municipi de Sort (com sí que considera possible J. Bolòs, però no així en el cas de J. M. Salrach i Gaspar Feliu); però, fins i tot en el cas que sí que les dues citacions es referissin al topònim de Sort i no al de Tremp (com argumenten els directors de la *Catalunya Carolíngia* a partir de topònims veïns en els mateixos documents), caldria tenir en compte que l'escriptura en *-a-* podria correspondre a una errada o vacil·lació gràfica dels escriptors, de manera que es considera difícil de basar el manteniment de la grafia actual en aquestes dues documentacions.

Així mateix, a més de la valoració de la documentació antiga, també cal tenir en compte la tradició escrita, en què l'ús de la forma *Saurí* en obres de consulta de caràcter general ha conviscut amb l'ús de la forma *Seurí*, també emprat en la documentació moderna (com en el *Diccionari nomenclàtor de pobles i poblats de Catalunya*, Barcelona, Llibreria Catalònia, 1931, p. 560) i que té un ús estès al municipi i la comarca.

La Comissió d'Onomàstica de la Secció Filològica considera que el canvi sol·licitat per l'Ajuntament de Sort, *Seurí* en lloc de *Saurí*, és adequat perquè la grafia proposada reflecteix la pronúncia històrica i actual del topònim i ja compta amb una tradició d'ús escrit significativa, malgrat les dificultats a l'hora de valorar les documentacions més antigues d'aquest topònim.

La forma ***Seurí*** ha estat aprovada per la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans en la seva reunió del dia 18 d'octubre de 2024.

CERTIFICAT

EXPEDIENT NÚM.	ÒRGAN COL·LEGIAT	DATA DE LA SESSIÓ
436/2024	El ple	07/11/2024

Barbara Baigol Galvan, Secretaria-Interventora interina (Resolució DGAL del 19 de setembre de 2023) de l'Ajuntament de Sort

CERTIFICO: Que el Ple d'aquest Ajuntament, en sessió celebrada el dia a dalt indicat va adoptar, entre altres, l'acord següent:

EXPEDIENT 436/2024. ALTERACIÓ DE LA DENOMINACIÓ D'UN MUNICIPI

Favorable Tipus de votació: Unanimitat/Assentiment

RESOLUCIÓ

Aprovació definitiva del canvi de denominació del nucli de Seurí del municipi de Sort.

I per deixar-ne constància als efectes oportuns, expedeixo la present certificat amb el vistiplau del Sr. Alcalde-President, a Sort a la data de la signatura electrònica, amb l'advertiment o excepció a què es refereix l'article 206 del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre i a reserva dels termes que resultin de l'aprovació de l'acta corresponent.

Vist i plau

L'ALCALDE,

DOCUMENT SIGNAT ELECTRÒNICAMENT

BALDOMER LLUÍS FARRÉ SERRAT (1 de 2)
Secretaria-Interventora
Data Signatura: 07/11/2024
HASH: b67d23e7224a58c50515e3a9d40d41a

BARBARA BAIGOL GALVAN (2 de 2)
Secretaria-Interventora
Data Signatura: 07/11/2024
HASH: e08b1b66913e3b75daa4ba7c3ca8c4d



V 1.0

Comunicació del canvi del nom

Núm Exp.:

Ajuntament de Sort

[Premeu aquí per veure les normes d'emplenament i presentació](#)

Comunicació del canvi de nom d'entitats i/o nuclis de població

Dades d'identificació de l'ens

Nom

Ajuntament de Sort

CIF

P2526100I

Assumpte

Comunicació del canvi de nom d'entitats i/o nuclis de població

Cos

Us trameto, adjunta, la documentació acreditativa del canvi de denominació de l'entitat de població i/o nucli de població SEURÍ als efectes de la seva anotació en el Registre d'ens locals de Catalunya.

Documentació annexa

☒

Decret de l'alcaldia d'inici d'expedient

1_AcordIniciExpedientSeuri.pdf

☒

Memòria justificativa de la proposta de canvi de denominació

Informe_justificatiu_canvi_SEURI.pdf

☒

Certificat acreditatiu de tràmit d'informació pública

2_CertificatExposicio.pdf

☒

Informe de l'Institut d'Estudis Catalans

4_DictamenIEC.pdf

☒

Certificat de l'acord del ple d'aprovació del canvi de denominació

3_s_CertificatAprovacio.pdf

Signatura

- DNI

(TCAT)

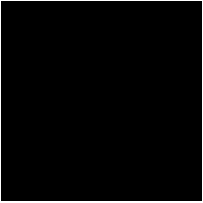
Firmado digitalmente por

- DNI

(TCAT)

Fecha: 2024.11.07 12:59:00 +01'00'

Envia

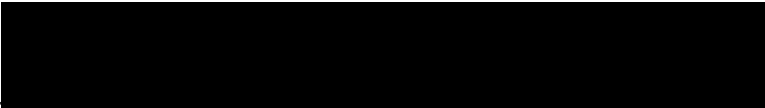


Doc.original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
28/09/2026

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 28/09/2029

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ



Data creació còpia:
28/09/2026 12:02:00

Pàgina 1 de 1

Comunicació del canvi de nom d'entitats i/o nuclis de població

Instruccions i passos a seguir per emplenar el formulari

Per tal d'emplenar, desar i enviar les dades del formulari de sol·licitud és imprescindible disposar com a mínim d'Adobe Reader 12 o posteriors per tenir un rendiment apropiat del formulari. Aquest programari es pot descarregar gratuïtament des de l'adreça ["http://get.adobe.com/es/reader/otherversions/"](http://get.adobe.com/es/reader/otherversions/).

Per presentar la sol·licitud haureu de realitzar els passos següents:

Pas 1. Cal que empleneu degudament el formulari PDF. El botó "Valida" us indicarà els errors i/o els camps que us manquen per completar.

La marca d'aigua amb el text **ESBORRANY** apareix al marge esquerre del formulari a mesura que l'empleneu i/o el modifiqueu.

Quan el formulari estigui correctament emplenat i validat, la marca d'aigua amb el text **ESBORRANY** canviarà pel text **VALIDAT**.

Pas 2. Per completar el procés de sol·licitud, cal que envieu el formulari següent degudament omplert, validat i signat, prement el botó "Envia" o a través de l'opció "Oficina de registre" que trobareu a EACAT.

Recordeu que la vostra sol·licitud només serà vàlida si heu realitzat l'annexió d'aquest document i l'heu tramés amb signatura electrònica i validat, moment en el qual es produirà el corresponent assentament de sortida en el vostre registre electrònic i entrada al registre d'entrada de l'ens destinatari.

Opcions complementàries:

Si desitgeu esborrar tots els camps introduïts, cal prémer el botó "Neteja".

Si desitgeu comprovar que el formulari està correctament emplenat, cal prémer el botó "Valida".

Si desitgeu imprimir el formulari, cal prémer el botó "Imprimeix".

Aquesta impressió no serà vàlida per a la seva presentació en format paper. Només són vàlides les sol·licituds presentades de forma telemàtica a través de l'EACAT.

Detall del canvi d'estat

Data enviament:

21/11/2024

Descripció:

Us comunico que, d'acord amb la documentació aportada i en compliment del que estableix el Decret 139/2007, de 26 de juny, pel qual es regulen la denominació i els símbols dels ens locals de Catalunya, hem modificat en el Registre del sector públic local de Catalunya la dada corresponent al nom del nucli de població denominat Saurí per la denominació Seurí.

Estat enviat:

Finalitzat

Data canvi estat:

21/11/2024

Document adjunt:

Sense Dades

Núm. registre:

Detall de l'error:

No

Sortir